

Η Μεγάλη Τρίτη είναι αφιερωμένη στην προνοητικότητα και την εγρήγορση, με την παραβολή των δέκα παρθένων και το υπέροχης ποιητικής ομορφιάς τροπάριο...

της Κασσιανής.

Σε συνέχεια των προηγούμενων δύο ημερών τελείται η Ακολουθία του Νυμφίου, ενώ η Εκκλησία θυμάται την παραβολή των δέκα παρθένων και την παραβολή των ταλάντων, που διδάσκουν την προνοητικότητα αλλά και την εργατικότητα.

Τι αναφέρει όμως η παραβολή; Πέντε φρόνιμες και πέντε μωρές παρθένες περιμένουν τον Νυμφίο (γαμπρό) να έλθει να παραλάβει τη νύφη. Οι φρόνιμες, που είχαν προνοήσει, φρόντισαν να πάρουν μαζί τους λάδι ώστε να έχουν για να φωτίζουν τα λυχνάρια τους. Δεν ισχύει το ίδιο όμως και για τις μωρές, οι οποίες λόγω της αργοπορίας του Νυμφίου αποκοιμήθηκαν. Έτσι, όταν ακούγεται η φωνή «Ιδού ο Νυμφίος έρχεται», ψάχνουν να βρουν λάδι για να ανάψουν τα σβησμένα λυχνάρια τους, με αποτέλεσμα να μένουν «εκτός νυμφώνος».

Ο Χριστός συναντά τους Έλληνες

Σύμφωνα με το Ευαγγέλιο που διαβάζεται (Κατά Ιωάννην) ο Ιησούς συνεχίζει να διδάσκει, ενώ οι Φαρισαίοι ψάχνουν τρόπους για να τον συλλάβουν. Οι Έλληνες δε έχουν... την τιμητική τους, καθώς αναφέρεται περιστατικό που μερίδα Ελλήνων ζητά να δει τον Ιησού και αυτός αποκρίνεται με τη φράση «ελήλυθεν η ώρα να δοξαστή ο υιός του ανθρώπου».

Το βράδυ ψάλλεται στις Εκκλησίες ο όρθρος της Μεγάλης Τετάρτης στην υμνολογία του οποίου κεντρικό γεγονός είναι η μεταστροφή της πόρνης που ήρθε και άλειψε με τα μαλλιά της τα πόδια του Ιησού. Το γεγονός αυτό περιλαμβάνει και έναν από τα πλέον όμορφα τροπάρια, αυτό της Κασσιανής, το οποίο είναι από τα πιο δημοφιλή.

Η Κασσιανή ήταν βυζαντινή ποιήτρια που έζησε τον 9ο αιώνα μ.Χ. Επειδή δεν την επέλεξε ως σύζυγό του ο αυτοκράτωρ Θεόφιλος, έγινε μοναχή και αφιερώθηκε στη λατρεία του Θεού και στην ποίηση.

Το ιστορικό, όπως περιγράφεται από τους βυζαντινούς χρονικογράφους Συμεών Μάγιστρο, Ιωάννη Ζωναρά και Λέοντα Γραμματικό, αναφέρει πως η μητέρα του αυτοκράτορα Θεόφιλου, ακολουθώντας την οικογενειακή παράδοση για την εκλογή νύφης, προσκάλεσε το 820 μ.Χ. στην Αυλή τις ωραιότερες και επιφανέστερες κόρες της αυτοκρατορίας. Δώδεκα «κάλλιστοι παρθέναι» ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση και κατέφθασαν στο Παλάτι. Μετά την υποδοχή τους από τη μητέρα του αυτοκράτορα, η μητέρα του Ευφροσύνη του έδωσε εντολή να δώσει το χρυσό μήλο σε εκείνη που θα επέλεγε για σύζυγό του.

Ο νεαρός αυτοκράτωρ θαμπώθηκε από την ομορφιά της Κασσιανής και θέλοντας να δοκιμάσει την ευφυΐα της τη ρώτησε: «Ως άρα διά γυναικός ερρή τα φαύλα» δηλαδή ότι «από τη γυναίκα ξεκινούν τα κακά πράγματα», υπονοώντας την Εύα και το προπατορικό αμάρτημα. Όμως η Κασσιανή αποστόμωσε τον Θεόφιλο ανταπαντώντας του «αλλά και διά γυναικός πηγάζει τα κρείττω», δηλαδή ότι «και από τη γυναίκα πηγάζουν τα καλύτερα, τα ευγενέστερα», υπονοώντας την Παναγία και τη γέννηση του Χριστού.

Η απάντηση κακοφάνηκε στον αυτοκράτορα, που αποφάσισε να «τιμωρήσει» την Κασσιανή δίνοντας το χρυσό μήλο στην ωραία, αλλά σεμνή Θεοδώρα.

Το Τροπάριο της Κασσιανής

Κύριε, ή έν πολλαῖς άμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνή,
τήν σήν αἰσθομένη θεότητα, μυροφόρου άναλαβοῦσα τάξιν,
όδυρομένη, μύρα σοι, πρὸ τοῦ ένταφιασμοῦ κομίζει.
Οἱμοι! λέγουσα, ὅτι νύξ μοι ὑπάρχει, οἷστρος άκολασίας,
ζοφῶ δης τε καὶ άσέληνος ἔρως τῆς άμαρτίας.
Δέξαι μου τὰς πηγὰς τῶν δακρύων,
ὁ νεφέλαις διεξάγων τῆς θαλάσσης τὸ ὕδωρ
κάμφθητί μοι πρὸς τοὺς στεναγμοὺς τῆς καρδίας,
ὁ κλῖνας τοὺς οὐρανοὺς τῇ άφάτῳ σου κενῶ σει.
Καταφιλήσω τοὺς άχράντους σου πόδας,
άποσμήξω τούτους δὲ πάλιν τοῖς τῆς κεφαλῆς μου βοστρύχοις
ῶν έν τῷ παραδείσῳ Εὔα τὸ δειλινόν,
κρότον τοῖς ὣσιν ήχηθεῖσα, τῷ φόβῳ ἐκρύβη.
Άμαρτιῶν μου τὰ πλήθη καὶ κριμάτων σου άβύσσους
τίς ἐξιχνιάσει, ψυχοσῶστα Σωτήρ μου;
Μή με τήν σήν δούλην παρίδης, ὁ άμέτρητον ἔχων τὸ ἔλεος.

Πηγή: iefimerida.gr